

PESCO: AVRUPA SAVUNMA BİRLİĞİ'NİN ASKERİ KALBI

Yayımlayan: Özlem Alev Demirel, Avrupa Parlamentosu Milletvekili

European United Left • Nordic Green Left

EUROPEAN PARLIAMENTARY GROUP

GUE/NGL
www.guengl.eu

DIE LINKE.
IM EUROPAPARLAMENT

İÇİNDEKİLER:

Önsöz	Sayfa 4
Giriş	Sayfa 6
1. Bölüm: PESCO'nun ardında yatan çıkarlar ve mantığı	Sayfa 7
2. Bölüm: Silahlanma alanındaki işbirliğinin “mantığı”	Sayfa 9
3. Bölüm: PESCO: Muhtemel oyunbozanlar	Sayfa 12
Sonuç	Sayfa 14
Ek A: Lizbon Antlaşması'nda PESCO	Sayfa 15

ÖNSÖZ

PESCO bu kısaltma belki de birkaç yıl sonra, içine düşülen korkunç hatalı bir siyasetin simgesi haline gelecek. Ve bu yönüyle muhtemelen, bugün Avrupa Birliği'nin (AB) Sınır Koruma Ajansı "FRONTEX" örneğini akıllara getirecek. Frontex günümüzde, sadece acımasız bir iç kapanma siyasetinin simgesi olmuş durumda. PESCO ise, bugün kurulma aşamasında olan "Avrupa Savunma Birliği'nin temel taşı niteliğindedir.

Peki gerçekten mesele "savunma" mı? Yani PESCO'nun ardında yatan, bugün kimilerinin iddia ettiği gibi, Avrupa'nın değerlerine denk düşen daha etkili ve daha enternasyonalist bir dış ve askeri politikası yolunda atılan gerekli bir adım mı? Yoksa planlanan şeyin gerçekte ne olduğunu dile getirmek gerekmez mi: Ekonomik ve ticari çıkarların, askeri yapıların da kullanılması ve AB'nin dünyada yeni bir büyük güç olarak inşa edilmesi suretiyle güvenceye alınması!

PESCO, "Daimi Yapılandırılmış İşbirliği"nin İngilizcedeki kısaltması. Bu mekanizma Aralık 2017'den bu yana mevcut. Egemenlerin saflarında bu yapıya büyük umutlar bağlanmış durumda: Örneğin Başbakan Angela Merkel PESCO'nun etkinleştirilmesini, AB'nin örgüsündeki "tarihsel bir boşluğun" doldurulmasını sağlayacak "dev bir adım" olarak niteliyordu.

Bu arada, hedefin Avrupa Birliği'ni askeri büyük bir güç olarak tesis etmek olduğu da, pek gizlemeye gerek duyulmadan ilan ediliyor. AB Komisyonu'nun yeni başkanı Ursula von der Leyen, kısa bir süre önce şu sözleriyle meseleyi açıkça ortaya koymuştu: "Bugün mesele, askeri açıdan da daha fazla ağırlığı olan bir Avrupa'dır. Yeteneklerin ve yapıların inşa edilmesi meselenin bir boyutudur. Diğer boyutunu ise, koşullar gerektirdiği takdirde, askeri ağırlığı gerçekten kullanma konusunda gösterilecek ortak irade oluşturmaktadır." (Ursula von der Leyen'in 16 Şubat 2018'de, Münih Güvenlik Konferansı'nda yaptığı konuşma)

AB'nin askeri politika alanındaki kurallarının PESCO aracılığıyla ne denli temelli değişikliğe uğradığı konusu,

maalesef medyada yeterince ele alınmadı. “Ortak Güvenlik ve Savunma Politikasının” (OGSP) temel özelliklerini eskiden oybirliği ve gönüllük ilkeleri oluştururken, şimdi artık bambaşka kriterler uygulanır hale geldi: Bugün silahlanma zorunlulukları ve yaptırım tehditleri AB politikasının merkezine yerleştirildi.

PESCO'ya katılmanın bir bedeli var: Bugün imza atan 25 ülkenin hepsi, önümüzdeki dönemde 20 silahlanma kriterini yerine getireceğini taahhüt etmek zorunda kaldı. (Bkz. 2. Bölüm: Silahlanma alanındaki işbirliğinin “mantığı”) Bu kriterler arasında, silahlanma harcamalarının düzenli bir şekilde artırılmasından askeri birliklerin hazır tutulmasına ve büyük stratejik silahlanma projelerine katılmaya kadar bir dizi konu yer alıyor. Bu kriterlere uyulup uyulmadığı düzenli olarak denetleniyor. Uzlaşma sağlama ilkesi en temel konularda yumuşatıldığı için, “hatalı davranış” sergileyen ülkelerin nitelikli çoğunlukla PESCO'dan atılması mümkün kılındı. Bu da katılan ülkeler üzerindeki baskıyı artırıyor.

PESCO ile esas olarak amaçlanan, Almanya ve Fransa'nın domine ettiği Avrupa askeri ve silahlanma kompleksinin ileri taşınmasıdır. Bu konudaki gelişmelere daha güçlü bir destek vermek için, PESCO projelerinin önümüzdeki dönemde öncelikli olarak, bugün kurulma aşamasında olan milyarlarca avroluk bütçeye sahip “Avrupa Savunma Fonu” (EVF) tarafından finanse edilmesi öngörülmüyor. Oysa bugün inşa aşamasında olan bu savunma fonu, temel ilkeleri itibarıyla Lizbon Antlaşması'na (Avrupa Birliği Antlaşması, md. 41/2) aykırıdır.

34 PESCO projesi halihazırda başlamış durumda: Almanya bunların 14'ünde yer alıyor ve altı projenin de yönetimini üstlendi. Bu projelerden en önemlisini şimdilik, Avrupa'ya ait bir silahlı hava aracının yapımı oluşturuyor. Savaş uçağı ve tankı gibi, devasa Almanya-Fransız ortak projeleri de sıraya girmiş durumda.

Bugünden her şeyin, Berlin ve Paris'in istediği şekilde gelişeceğine kesin gözle bakmamak gerekiyor: Gerek ABD gerekse küçük ve orta boyllu birçok AB ülkesi PESCO'ya şüpheyle yaklaşıyor ve kendi politik değerlendirmelerine bağlı olarak NATO üzerinde odaklanmak istiyor.

PESCO'nun tesisine, özellikle yeni AB Komisyon Başkanı Ursula von der Leyen önderliğinde öncelik tanınacağı maalesef kesinleşmiş gibi. Zira Sayın von der Leyen, Almanya'nın eski savunma bakanı olarak bu gelişmeleri ve PESCO'nun inşasını hızlandırmıştı.

Almanya Federal Savunma Bakanı olarak, AB'nin askeri aygıtının sadece birkaç yıl içinde baş döndürücü bir hızla

ilerlemesine öncülük yaptı. Aynı şekilde PESCO'nun etkinleştirilmesinde de, onun halefi olan Annegret Kramp-Karrenbauer'in von der Leyen için düzenlenen askeri veda töreninde söylediği gibi, önemli bir rol oynadı: *“Avrupa, Avrupa'nın birleşmesi senin için en önemli mesele, adeta bir gönül işi. [...] Sen Avrupa açısından çok zor bir dönemde Avrupa'nın birleşmesini ilerlettin. Savunma alanında işbirliğini ve birlikteliği geliştirmek için inisiyatif aldın. PESCO'yu uykusundan uyandırdın. [...] En başta Fransa ile savaş uçağı ve tank yapımı için gerçekleştirilen işbirliği bunu gözler önüne seriyor. Avrupa Savunma Birliği'ne giriş için atılan adımlar bunu gözler önüne seriyor.”*

Silahlanmayı artırmak ve büyük güç olma çabalarının damgasını vurduğu dönemlerin halklar için daha fazla güvenlik getirmede, Avrupa'nın göbeğinde yaşayan bizlerden daha iyi bilen var mıdır? Bu dönemler her zaman, güvensizliğin ve savaş tehlikesinin büyüdüğü dönemler olmuştur. Bu nedenle belirleyici olan, güçlü bir barış hareketine de bağlı olarak, ülke sınırlarını aşarak ihraç edilen AB silahlanma projelerini engellemenin mümkün olup olmayacağıdır.

Bu önemli araştırma, PESCO ile Avrupa Savunma Birliği'nin neden barışın tesisinden başka her şeye yaradıkları konusunda aydınlatmaya ve bilgilendirmeye hizmet edecektir. Katkılarıyla bu araştırmanın ortaya çıkmasını mümkün kılan herkese teşekkür ediyorum.

Özlem Alev Demirel
Avrupa Parlamentosu Milletvekili

GİRİŞ

AB üyelerinin hemen hepsi, Kasım 2017’de birlikte PESCO’yu (“Daimi Yapılandırılmış İşbirliği”) kurduklarını ilan ettiklerinde, en üst düzeydeki AB temsilcilerinin övgü dolu sözleri manşetlerden inmedi. Dönemin AB Komisyon Başkanı Juncker mutluluğunu gizlemiyor, bugünkü halefi von der Leyen de bu gelişmeyi “Avrupa’nın savunması açısından tarihsel bir an” olarak tarif ediyordu.

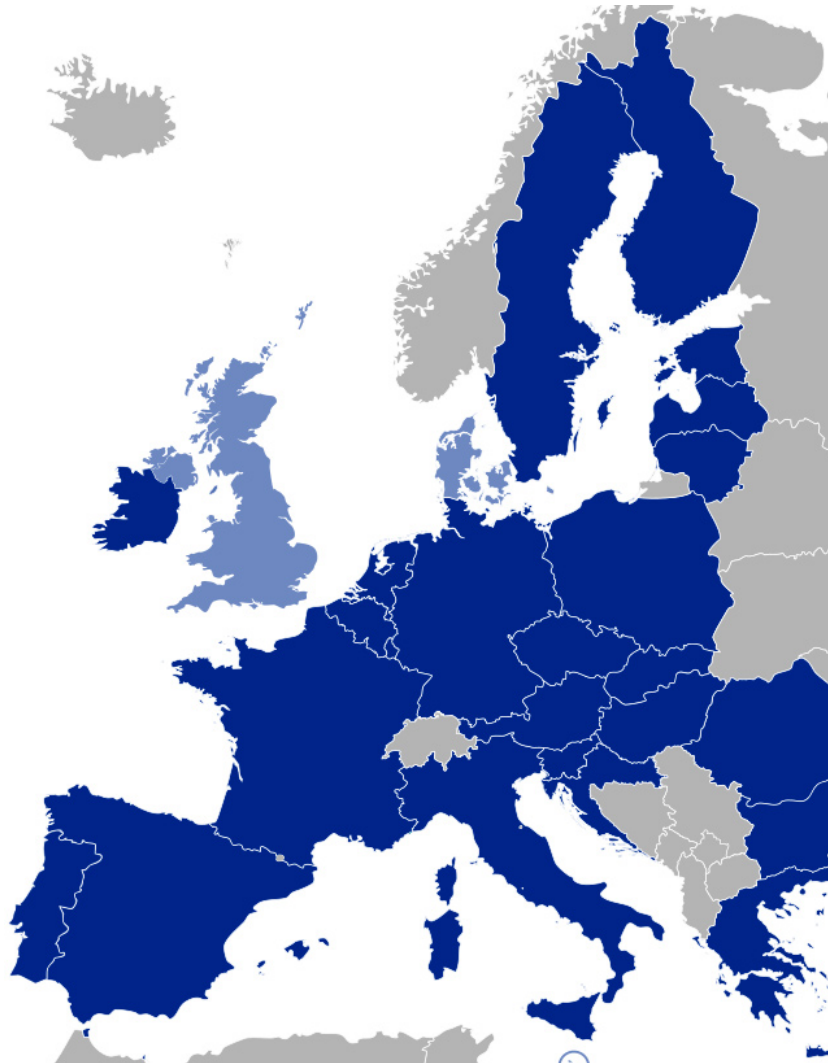
Açıklamalara bu sevinç söylemlerinin yanı sıra rahatlama da hakimdi. Uzun yıllardır hazırlıkları süren PESCO’nun etkin hale getirilebileceğine, daha birkaç ay öncesine dek kesin gözüyle bakmak mümkün değildi. Zira küçük ve orta büyüklükteki AB ülkelerinde, PESCO’nun esas itibarıyla Almanya ve Fransa’nın çıkarlarına hizmet edeceği kaygısı ön plandaydı. Ancak AB’nin askeri politikalarında seyirci konumuna düşmemek için PESCO’ya gönülsüz de olsa katılmak zorunda kaldılar.

PESCO ile neyin hedeflendiği temel hatlarıyla ilk bakışta ortaya çıkıyor:

AB’nin askeri politikaları “daha etkili” hale getirilecek ve silahlanma konusunda AB ülkelerine uygulanacak sert bir yaptırım rejimiyle Almanya ve Fransa’nın eli güçlendirilecek. Değişen jeopolitik koşullar karşısında, ekonomik açıdan süper güç olan Avrupa’yı, askeri açıdan da diğer süper güçlerle boy ölçüşebilir duruma getirecek. Diğer bir deyişle PESCO, Almanya ve Fransa önderliğindeki “Avrupa Savunma Birliği”nin kurulması yolunda atılan önemli bir adım olarak görülüyor.

Hedefler özetle bu şekilde belirlenmiş olsa da, planın hayata geçirilmesinin ne ölçüde mümkün olacağını şimdiden öngörmek mümkün değil. Zira gelişmelerden memnuniyet duymayan ABD’nin bir rakip gücün ortaya çıkmasına sessiz kalmayacağı açık. Daha önemlisi ise, Almanya ve Fransa’nın Avrupa içinde projeye karşı sergilenen direnci ne ölçüde aşabileceği sorusudur. Birçok AB ülkesinin istemeyerek projeye katılmak zorunda kaldığı göz önünde bulundurulduğunda, bunun kolay olmayacağı görülüyor. Tabii bir de, medyanın konunun önemine denk düşmeyen yaklaşımını aşıp, PESCO’ya karşı AB kamuoyunun tepkisini örgütlemenin ne ölçüde mümkün olacağı sorusuna verilecek yanıt önemli olacaktır.

- PESCO-Üyeleri
- diğer AB-Üyeleri

1. BÖLÜM:

PESCO'NUN ARDINDA YATAN ÇIKARLAR VE MANTIĞI

Bir çeşit “Avrupa Savunma Birliği” oluşturma konusundaki çabaların çok eskiye dayanan uzun bir geçmişi var. Bu yoldaki ilk girişimlerin başarısızlıkla sonuçlanmasının ardından Avrupa Ekonomik Topluluğu, 1950’li yıllarda güvenlik ve askeri politikalarının 1949 yılında kurulan NATO’ya devredilmesine karar verdi. Ancak 1990’lı yıllarla birlikte, Avrupa Birliği’nin (AB) askeri alanda da küresel bir aktör olarak sahne alması gerektiği görüşü sıkça dillendirilmeye başlandı.

Bu görüşü savunanların tipik bir örneği olarak, geçtiğimiz AP seçimleri öncesinde yeni Komisyon Başkanı olacağı düşünülen CSU’lu Manfred Weber’in açıklamasına bakalım: “AB tarihsel bir dönemden geçiyor. Avrupa’nın öncü kültür modelini küreselleşen dünyaya kabul ettirebilmemiz için ortak savunmamızı sağlamaktan başka seçeneğimiz yok. Geçtiğimiz dönemdeki gibi sırtımızı Amerika’ya yaslama şansımız kalmadı artık. Avrupa’nın kendisini savunmasını sağlamalıyız.” (Die Welt, 07.06.2017)

Görüldüğü gibi, Avrupa’nın diğer büyük güçlere kafa tutabilmesi için birlikte hareket etmesi gerektiği görüşü hâkim. Bu birlikteliğin ise, sadece ekonomik ve siyasi alanda değil, askeri alanda da gerekli olduğu, bu alandaki yeteneklerin ise geliştirilmesi gerektiği savunuluyor. PESCO’nun amacı da işte bu şekilde tarif ediliyor. Bunun için her üye devletin kendi silah sanayiini konsolide etmesi, buna bağlı olarak güçlerin bir araya getirilerek bir Avrupa silah sanayisinin inşa edilmesi talep ediliyor. Ancak tarif edilen esas itibarıyla, bir Alman-Fransız ortak projesinden başka bir şey değil.

Küresel strateji ve savunma birliği

Büyük Britanya, uzun yıllar boyunca AB askeri aygıtının genişletilmesi planlarının önünde engel teşkil etti. Ancak 23 Haziran 2016 referandumunda AB’den ayrılma kararı çıktı ve dolayısıyla bu kararın alınmasını veto edecek bir

güç kalmadığı için, referandumdan beş gün sonra, AB’nin Dış ve Güvenlik Politikasına Dair Küresel Strateji (EUGS) adı verilen belge kararlaştırıldı. Bu belgede “barış, refah ve demokrasinin tehlikede olduğu”, bu değerleri savunmak için Doğu Avrupa’dan Orta Asya’ya, güneyde Orta Afrika’ya kadar olan bölgedeki doğal kaynaklara, ayrıca Akdeniz, Hint Okyanusu’u ve Güney Çin Denizi’ndeki enerji yollarına ulaşmayı sağlayacak bir askeri güce ihtiyaç olduğu belirtiliyordu. Bunun için de AB, bir “stratejik otonomiye” ihtiyaç duyuyordu. Her ne kadar belgede o denli açıkça dile getirilmiş olmasa da, kastedilen otonomi ABD’ye bağımlılıktan kurtulmayı gerekli kılıyordu.

Böylesi bir stratejik eylem kabiliyeti, genel olarak askeri alanda üç başlık altında toplanır: siyasi otonomi ile, seri karar alabilen yapılar oluşturulur. Operasyonel otonomi, planlama kapasitelerini, askeri malzemelerle birliklerin hazırlanmasını öngörür. Endüstriyel otonomi ise, askeri malzemelerin üretimini yaparak bağımsızlığın kazanılmasını sağlar. Yakından bakıldığında, bu başlıkların küresel strateji belgesinde yer aldığı görülmektedir.

Silahlanma alanındaki işbirliğinin “mantığı”

ABD’nin silahlanma harcamalarının üçte birine sahip 28 AB devleti, ABD’nin askeri gücünün ancak onda birine ulaşabiliyor. Silahlanma alanındaki işbirliğinin “mantığı”, ABD’den farklı olarak parçalanmış bir silah üretimine sahip AB üyelerinin bir araya getirilmesini öngörüyor. Bu parçalanmışlık sonucunda AB’nin silahlanmaya gerektiğinden 25-100 milyar avro daha fazla harcadığı, işbirliği sayesinde bu kaynakların daha etkili kullanılabileceği belirtiliyor. Tespit edilen diğer bir sorun da, AB’nin günümüzde ABD’den altı kat fazla büyük silah sistemlerine sahip olması, bunun da gereksiz bir şişkinlik yaratması. Ancak bazı çevre-

ler, bu alanda bir işbirliğine gidilerek sistemlerin sayısının azaltılmasının doğuracağı sakıncalara dikkat çekiyor: AB ülkelerindeki silah üreticilerinin sayısının düşürülmesinin, silah üretiminin daha az sayıda ve daha büyük tekelde konsantre olması sonucuna yol açacağına dikkat çeken bu çevreler, birden fazla ülkenin ortağı olduğu silah üreticisinin sayısının artmadığına işaret ediyor. Bu da, AB ülkelerinin “ulusal çıkarlarını” gerekçe göstererek, kendi üretici şirketlerinin yok olmasına izin vermeyeceğini gösteriyor.

PESCO, silahlanma alanında hedeflenen işbirliğinin önündeki bu sorunun çözümü için bir dizi önlem içeriyor. Bunlardan biri de, AB ülkelerinin “kendi” ulusal silah şirketlerine silahlanma ihaleleri vermesini engellemek ve ihalelerin AB çapında verilmesini sağlamak. Bu gelişmenin yol açacağı sonuç, küçük silah üreticilerinin birleşmeye zorlanması ve büyük tekel tarafından yutulması. Bu yolla bugün AB çapında faaliyet gösteren toplam 178 silah üreticisinin 30’a düşürülmesi hedefleniyor.

Dolayısıyla büyük tekel bu süreçten karlı çıkarken, küçük şirketler tarihe karışacak. 09.01.2018 tarihli Wirtschaftswoche’de yer alan bir habere göre, ayakta kalan 30 büyük silah tekelinin başında, Alman ve Fransız tekelere gelecek.

Almanya ve Fransa önderliği ele almak istiyor

PESCO’nun temelleri, 1990’lı yılların başında Almanya tarafından ortaya atılan, sonrasında Fransa tarafından da benimsenen “çekirdek Avrupa” konseptinde atıldı. Burada

işlenen düşünce, gerekli kapasiteye sahip bazı “öncü” ülkelerin, diğer AB üyelerinden bağımsız, fakat AB şemsiyesi altında hareket etmesi şeklinde özetlenebilir. Almanya ve Fransa’nın önde gelen siyasetçileri bunu, “karar mekanizmalarında hantallıktan kurtarılmış, Avrupa’nın motoru olma görevini üstlenmiş bir çekirdeğin gerekli olduğu” şeklinde gerekçelendiriyordu.

1997’de imzalanan Amsterdam Sözleşmesi’nde bunun yolu açıldı ve bazı AB ülkelerinin belli konularda işbirliği yapabilmesine olanak sunuldu. 2004 Nice Sözleşmesi’nde ve 2009 Lizbon Sözleşmesi’nde de benzeri yapılanmalara yeşil ışık yakıldı, ancak İngilizlerin vetosuna takıldı. Brexit’ten dört gün sonra Almanya ve Fransa Dışişleri Bakanları bir ortak makale yayımlayarak, her iki ülkenin “adım adım AB’yi bağımsız ve küresel bir aktör haline getirmeleri” gerektiğini ilan ettiler.

Temmuz 2017’de gerçekleşen bir zirvede Almanya ve Fransa PESCO’nun hayata geçirilmesi gerektiğine karar vererek, bu önemli adımı diğer AB ülkelerine dayattılar. Bu dayatmada aynı zamanda atılacak adımların sıralandığı bir takvim, denetleme ve yaptırım mekanizmalarına da yer verildi. Dolayısıyla izlenecek yolu, bu ikili ayrıntılı bir şekilde belirledi.

2017 başında yayımlanan bir araştırmada, 18 AB ülkesinin PESCO’ya karşı olduğu veya çekinceleri bulunduğu belirtilirken, Temmuz 2017’de İspanya ve İtalya’nın desteği alındı. Aynı yılın Kasım ayında, 23 AB ülkesi PESCO’nun aktifleştirilmesinin öngörüldüğü bir ortak açıklamaya imza attı. Bir ay sonra, Aralık 2017’de yapılan Konsey toplantısında ise, Büyük Britanya, Danimarka ve Malta dışındaki bütün AB ülkeleri PESCO’ya onay verdi.

SAVUNMA BİRLİĞİ: STRATEJİK OTONOMİ

Politik otonomi (Savaş kararı alma kabiliyeti)

- Avrupa Güvenlik Konseyi
- Çoğunluk kararlarının yürürlüğe konulması
- Daimi Yapısal İşbirliği (PESCO)

Operasyonel otonomi (Savaşma kabiliyeti)

- Avrupa Ana Karargâhı
- Avrupa Müdahale İnisiyatifi
- Daimi Yapısal İşbirliği (PESCO)

Endüstriyel otonomi ("Kendi" silahlarıyla savaşma kabiliyeti)

- Askeri Kapasitelerin her yıl gözden geçirilmesi
- Avrupa Savunma Fonu
- Daimi Yapısal İşbirliği (PESCO)

2. BÖLÜM:

PESCO: ZORLAMA VE YAPTIRIMLA SILAHLANMANIN DAYATILMASI

Her ne kadar Almanya ve Fransa PESCO'nun en belirleyici unsurlarını kendi aralarında kararlaştırmış olsa da, bütünü ve sahip olacağı merkezi konular hakkında görüş birliğine sahip değildi. Almanya'nın diğer AB ülkelerini dahil etme çabası verirken, Fransa'nın buna karşı çıktığı ifade ediliyordu. Ayrıca Almanya'nın daha gelişkin silahlanma projelerinden yana olduğu, Fransa'nın ise ağırlığı Afrika'daki askeri operasyonlarına destek olacak birliklerin hazır tutulmasına verdiği iddia ediliyordu. Sonuçta her iki tarafın isteklerinin yer aldığı bir karışım ortaya çıktı. İlk bakışta bütün AB üyelerine açık olduğu izlenimi vermekle birlikte, onlara başka bir tercih şansı bırakmadığı da görülüyor.

Dolayısıyla savunma alanında yıllık denetlemeler öngören CARD ve Avrupa Savunma Fonu ile bir bütünlük oluşturması kararlaştırılan PESCO'da, kriterlere uymayan üyelerin ihracına kadar varan bir dizi yaptırım öngörülüyor. Buna bağlı olarak uzlaşının yerini zorlama almış durumda. Toplam oyların üçte birine sahip olan Almanya ve Fransa, ele geçirdikleri bu güçle diğer AB ülkelerini, silahlanma konusunda daha fazla yatırım yapma gibi konularda kısaca alma şansını da yakalamış oldu.

PESCO mimarisi: İnce düşünülmüş

Belirtildiği gibi, PESCO'nun hukuksal çerçevesi kaba hatlarıyla 2009'da Lizbon Antlaşması'nda çizilmişti. Ayrıntılarıysa daha sonra, Almanya ve Fransa tarafından belirlendi. Burada, Konsey'in nitelikli çoğunlukla (AB nüfusunun yüzde 65'i ve üye ülkelerin yüzde 55'i) PESCO'yu etkinleştirebileceği öngörülmüş ve böylece askeri konularda geçerli olan uzlaş prensibinden vazgeçilmişti. PESCO'ya dahil olmak üzere sonradan başvuruda bulunan bir ülkenin başvurusu da, kriterleri yerine getirmeyen bir ülkenin ihracı da yine nitelikli çoğunlukla karara bağlanıyor.

Ancak burada ülkelere tanınan ağırlıklı oy oranı önemli bir rol oynuyor. Nice Sözleşmesi'ne göre yüzde 8,4'lük oy oranına sahip Almanya'nın oy oranı, Lizbon Antlaşması'na göre yüzde 18,77'ye çıkıyor. Almanya, Fransa, İtalya ve İspanya'nın oy oranı yüzde 60'ı buluyor. Dolayısıyla bir dizi küçük ülkeyi "ikna etmesi", rüşvetle veya tehditle kendi safına çekmesi durumunda, bu dört ülkenin nitelikli çoğunluğa kolayca ulaşması mümkün oluyor.

Tarif edilen bu tablo karşısında, ilk başta PESCO'ya karşı çekinceler dile getirmiş olan Polonya gibi ülkeler zor durumda kalmıştı. Bu ülkeler açısından durum, "koruyucu ülke" konumunda bulunan Büyük Britanya'nın Brexit kararıyla birlikte onları yalnız bırakmasının ardından içinden çıkılması zor bir hal almıştı: Tüm tehdit ve baskılara rağmen karşı çıkışlarını sürdürseler bile PESCO hayata geçirilecekti. Gerçi sonradan dahil olmak üzere başvuruda bulunmaları mümkündü, ama o zaman da onların hakkındaki bu kararı başkaları verecekti. Bu da, kaderini Almanya ve Fransa'nın insafına bırakmak anlamına gelirdi. Dolayısıyla, kısıtlı da olsa etkide bulunma ve kimi projelerde yer alma olanaklarından en baştan itibaren yoksun kalmamak için PESCO'ya katılmaları kaçınılmaz bir zorunluluk haline geldi.

PESCO'nun nasıl işlediğine yakından bakalım: Her ne kadar en önemli konularda uzlaşi ilkesi yıkılmış olsa da, PESCO bünyesinde askeri projelere dair kararların oybirliğiyle alınması gerekiyor. PESCO üyesi bütün ülkelerin genel hatlarıyla askeri projelere onay vermesi gerekse de, ayrıntıları sadece söz konusu projede yer alan ülkeler belirliyor. PESCO'ya katılan ülkelerin üyeliklerinin devam etmesi, 20 kriteri yerine getirme koşuluna bağlı. Düzenli olarak bu kriterlerin yerine getirilip getirilmediği denetleniyor. Yıllık raporlar hazırlanarak, PESCO'nun hayata geçirilmesi ve tek tek ülkelerin buna ilişkin olarak oynadığı rol konusunda durum tespiti yapılıyor. Ve bu rapora bağlı olarak AB Askeri Komisyonu nihai kararını veriyor.

PESCO kriterleri: Silahlanmaya zorlayan kısaç

PESCO'ya katılan ülkelerin uymaları gereken 20 kriteri, dört ayrı kategoride toplamak mümkün:

a) Askeri ihtiyaçların belirlenmesi (CDP/CARD): Burada üye ülkelerin askeri donanımlarının denkleştirilmesi hedefleniyor. Değişik ülkelerdeki kapasite farklılıkları, "Yeteneklerin Geliştirilmesi Planı" (CDP) aracılığıyla tespit edilerek, CARD sürecinde askeri harcamalara dair planlar denetime açılıyor. Böylece askeri projelerin hayata geçirilmesi için gereken maddi kaynaklar güvence altına alınmış oluyor. Üye ülkeler, bu kapsamda belirlenmiş olan yetenek eksikliklerinin giderilmesi için gerekli adımları atma konusunda güvence veriyor. 15. kriterde, bu yolla neyin amaçlandığı açıkça ortaya konuyor: "Yetenek projeleriyle Avrupa'nın stratejik otonomisi artırılacak ve savunma konusundaki endüstriyel temel güçlendirilecektir."

17. kriterdeyse, her üye ülkeye, CARD aracılığıyla belirlenmiş yetenek projelerinden en az birine katılma yükümlülüğü getiriliyor.

b) Askeri birlik kurma (PESCO): Bu kategorideki kriterlerle, üye ülkelerin operasyonel güçlerinin ve esnekliklerinin güçlendirilmesi ve askeri birliklerini başka yere kaydırma yeteneklerinin geliştirilmesi hedefleniyor. (14. kriter) Bu bağlamda her ülkeye, projelere en üst düzeyde mali olanak sunma yükümlülüğü getiriliyor. (12. kriter)

Özellikle Doğu Avrupa ülkeleri gözetilerek, askeri araçlarla personelin intikalini kolaylaştırma konusunda önlemler öngörülüyor. 13. kriterde ise, ülkelerden operasyonel standartlar konusunda görüş birliği yaratmaları talep ediliyor. Askeri operasyonların ulusal parlamentolar tarafından onaylanması gereken ülkelere ise, kararların hayata geçirilmesini geciktiren bu tür uygulamaları ve yasal dayanaklarını gözden geçirmeleri isteniyor.

c) Yeteneklerin geliştirilmesi (PESCO): Burada amaçlanan, a) kategorisinde belirtilen kapasite açıklarının, uluslararası işbirliğine öncelik tanınarak giderilmesi. (16. kriter) Bunun için PESCO'ya dahil ülkeler, askeri projelere dair karar mekanizmalarını uyumlu hale getirmenin (9. kriter) yanı sıra, Avrupa Savunma Fonu'na katkıda bulunmaya zorlanıyor. (8. kriter) Bu fon kaynaklarının ise, sadece PES-

SAVUNMA ALANINDAKİ İŞBİRLİĞİNİN EKONOMİK GETİRİLERİ

AB ülkelerinin toplam yıllık savunma harcamaları:

200 milyar €

İşbirliği ile sağlanabilecek olası tasarruf:

25-100 milyar €

Tasarruf etmenin yolu, aynı harcamaların birden fazla kez yapılmasını engellenmekten geçer.

Şu anda AB'de olanlar

29 adet
Donanma

16 adet
Savaş uçağı

19 adet
Tank

Kaynak: AB

CO ülkelerindeki silah tekellerince gerçekleştirilen projeler için harcanabileceği belirtilerek, asıl olarak neyin hedeflendiği bir kez daha gözler önüne serilmiş oluyor. (20. kriter)

d) Finansman: Kriterlerde, AB askeri projelerine “daha iyi” finansman sağlanmasının ötesinde, tek tek ülkelerin savunma bütçelerine müdahale etmenin olanakları yaratılmış oluyor. Bunun için, savunma alanındaki toplam harcamaların yüzde 20’sinin savunma araçlarına ayrılması, araştırma ve geliştirme için ayrılan kaynakların da toplam savunma harcamalarının yüzde 2’sine çıkartılması öngörülmüyor. (2. ve 4. kriter)

Bu konuda getirilen diğer önemli bir kriter ise, savunma harcamalarında gerçek bir artışın sağlanması, bunun için de enflasyondan arındırılmış hesaplamalarla belirlenmesi zorunluluğu. Böylece, PESCO’ya dahil ülkelerin savunma bütçelerini gelecekte daraltmalarının önü alınmış oluyor.

Belge incelendiğinde, bazı kriterlerin muğlak ifade edildiği, finansmanla ilgili kriterlerin ise son derece somut bir şekilde belirlendiği göze çarpıyor. Bunlardan biri de, ülkelerin savunma bütçelerini denetime açma taahhüdünde bulunmaları. Bu taahhüdünü yerine getirmeyen ülkelere uygulanacak yaptırım ise, söz konusu ülkenin ihracı olarak tanımlanıyor. (5. kriter)

Ne ölçüde PESCO kriterleriyle bağlantılı olduğu bilinmese de, üye ülkelerin 2018 yılına ait savunma bütçeleri, söz konusu kriterlerin öngördüğü yöndeki bir gelişmenin habercisi niteliğinde. Öte yandan AB Komisyonu’nun 2021-2027 yıllarını kapsayan bütçe taslağında, Ortak Güvenlik ve Savunma Politikası bünyesinde gerçekleştirilen projelere yapılan yüzde 5 oranında AB katkısının, yüzde 40’a kadar çıkarılması öngörülmüyor. “Avrupa Savunma Fonu” da, yine AB Komisyonu’nun açıkladığı bütçe taslağına dahil edilmiş durumda. Bu kapsamda, yasal dayanağı olmamasına rağmen adı geçen dönemde savunma projelerine dair araştırmalar için 13 milyar avroluk kaynak ayrılıyor. Bu bütçe kaleminin, ulusal bütçeler üzerinde kurulacak etkiyle birlikte 48,6 milyar avroya çıkarılabileceği tahmin ediliyor. PESCO projeleri bu fondan finanse edilirken, AB’nin sunduğu katkı yüzde 20’den 30’a çıkarılacak. Bu yöndeki ilk karar, 19 Mart 2019’da alındı. Avrupa Savunma Fonu’nun önceli niteliğindeki bir kaynaktan, 525 milyar avroluk harcama yapılması kararlaştırıldı. Bu kaynağın 100 milyon avroluk bölümü, en önemli PESCO projesi olarak değerlendirilen, Avrupa’nın kendi insansız hava aracının yapımına aktarıldı.

PESCO projeleri: Müdahale ile silahlanma arasında kurulan denge

Her yıl Kasım ayında, bir sonraki döneme ilişkin yeni PESCO projeleri karar altına alınacak. Bu projeler ise, AB’nin stratejik otonomisini artırmak hedefiyle yeni Avrupa askeri birliklerinin oluşturulması ve bu güçlerin müdahale yeteneklerinin genişletilmesi anlamına geliyor. Bu amaçla, silahlanma ve askeri müdahaleler için yapılan harcamalar arasında bir denge kurulmak isteniyor.

PESCO’nun etkinleştirilmesi kararının ardından yapılan ilk toplantı için 11 ay beklenmedi. Mart 2018’deki ilk buluşmada 17, Kasım 2018 buluşmasında da yine 17 proje kararlaştırıldı. Bu projelerin yürütülmesi konusunda üç ülke başrolde. İtalya yedi projenin, Almanya ve Fransa ise altışar projenin önderliğini elde etmiş durumda. Yunanistan dışındaki diğer ülkelerden hiçbiri, birden fazla projenin yönetimini üstlenmedi.

Almanya’nın yönettiği projeler arasında, navigasyon teknolojisinin geliştirilmesi ve AB dışına askeri güç naklini kolaylaştıracak bir lojistik merkezinin kurulması gibi planlamalar bulunuyor. Sağlık alanında görev yapacak bir askeri birliğin kurulması, bir askeri eğitim merkezinin inşası, potansiyel tehditleri değerlendiren “Kriz Reaksiyon Merkezi” adındaki bir analiz merkezinin oluşturulması projeleri de yine Almanya’nın yönetiminde yürütülecek.

Öte yandan Almanya’nın İtalya tarafından yönetilen tank, amfibik araç ve hafif zırhlı araç yapımı projesinde yer almaması dikkat çekiyor. En önemli PESCO projesi olarak değerlendirilen Avrupa dronu (MALE RPAS) yapımı projesi ise, Almanya’nın yönetiminde gerçekleştirilecek. Avrupa yapımı ilk insansız hava aracının 2025’te teslim edilmesi bekleniyor.

Bu projenin yanı sıra, Alman-Fransız ortak yapımı savaş tankı (MGC) ve savaş uçağı (PCAS) projeleri de, PESCO’nun en önemli projelerinden. Yapımına sonradan İspanya’nın da dahil olduğu ilk savaş uçağının 2040 yılında havalanması bekleniyor. Proje kapsamında 2030 yılına dek 8 milyar avro harcanacağı, toplam bütçenin ise 100 milyar (kimi çevrelere göre 500 milyar) avroya ulaşacağı tahmin ediliyor. 100 milyar avroluk bütçeye sahip tank projesi de, yine aynı kategoride yer alan büyük projelerden. Almanya ve Fransa’nın her iki projeyi önümüzdeki dönemde PESCO toplantısının gündemine alması ve böylece diğer ülkelerin desteğiyle Avrupa Savunma Fonu’ndan finansman sağlaması bekleniyor.

3. BÖLÜM:

PESCO: MUHTEMEL OYUNBOZANLAR

Özellikle Paris ve Berlin, PESCO'nun hayata geçirilmesi için baskı kurarken, önündeki bütün engelleri henüz aşmış değil. Bir yanda projeye olumlu bakmayan ABD engel çıkarmak üzere adımlar atarken, Almanya ile Fransa arasında kimi konularda ortaya çıkan görüş ayrılıkları da engel teşkil ediyor. Bu konuların başında ise, kimin önderliği elinde tutacağı sorusu geliyor. Ayrıca irili-ufaklı bir dizi AB ülkesi de, AB askeri politikasının sadece Almanya ve Fransa tarafından belirlenmeye çalışıldığı konusunda taşıdığı kaygılardan tümüyle kurtulmuş değil henüz. PESCO'nun taşıdığı bu zaafılar ise, barış politikalarını güçlendirmek isteyen çevreler için bir dayanak oluşturabilir.

PESCO ABD için zehirli bir ilaç mı?

Prensip olarak üçüncü ülkelerin de PESCO projelerine katılmalarının önünde bir engel bulunmuyor. Ancak bu olanak istisnai durumlarda sunuluyor ve üçüncü ülkelere PESCO'nun yönetiminde karar yetkisi tanınmıyor. Özellikle ABD, bu sınırlamaya karşı çıkarak, ABD'li tekellerin silahlanma projelerinin dışında tutulmasından dolayı AB'yi açıktan tehdit etti. Suçlamaları reddeden AB ise, 2014-2016 yılları arasında ABD'nin AB'ye 62,9 milyar dolarlık silah satışı gerçekleştirdiğine, AB'nin ABD'ye silah satışının ise 7,6 milyar dolarda kaldığına işaret etti.

ABD'nin tek kaygısı silah satışından elde ettiği gelirlerin gerilemesi değil elbette. Aynı zamanda PESCO sayesinde güçlü bir rakibin karşısına çıkacağını, buna bağlı olarak dünya silah pazarındaki payının ve dolayısıyla siyasi etkisinin de gerileyeceğini düşünüyor. ABD bu nedenle sözlü eleştiriyi yetinmedi ve Haziran 2019'da bir dizi küçük AB ülkesini kendi safına çekme amacıyla yeni bir fon oluşturdu. Ancak ABD'nin orta vadede AB'nin askeri açıdan güçlenmesini kabullenmesi bekleniyor. Kaldı ki ABD uzun bir sü-

redir Avrupa üzerinde askeri harcamalarını artırması ve dünya polisliği rolünde kendisine daha fazla destek vermesi için baskı kuruyor. Kısacası; geleneksel olarak Avrupa'nın stratejik otonomi kazanma çabalarına sıcak bakmayan ABD'nin, adı geçen fon gibi araçlarla AB üyeleri üzerindeki etkisini sürdürmesi bekleniyor.

Önder ikili arasındaki iç çatışmalar

Almanya ile Fransa, bir yanda "AB'nin askeri politikalarında belirleyici gücün sahibi bizden başka kimse olamaz" iddiasını sürdürürken, diğer yanda ikili arasındaki sürtüşme ve çelişkiler de giderek derinleşti. İki ülke, Ocak 2019'da imzaladığı Aachen Sözleşmesi'nde önderlik iddiasını bir kez daha vurgularken, bu amaçla önemli AB zirveleri öncesinde ortak tutum belirlemek üzere bir araya gelmeyi kararlaştırdı.

Sözleşmede, özellikle askeri alanda ortak stratejiler belirlenmesi öngörülüyor. Ancak aralarındaki görüş ayrılıkları da tümüyle giderilmiş değil. Örneğin Almanya, diğer AB üyelerini daha fazla karar aşamalarına dahil etmek isterken, Fransa buna karşı çıkıyor. Gözlemciler, özellikle büyük bütçeli yeni silah üretimi projelerinde önümüzdeki dönemde ikili arasında daha etkili olma ve pay kapma çatışmalarının kaçınılmaz olacağı görüşünde.

Alman-Fransız ortak yapımı tank veya insansız hava aracı projesinde olduğu gibi, iki ülke tekelleri arasında gündeme gelen kimi çıkar çatışmaları, bu projelerin hayata geçirilmesini geciktirdi. Ancak diğer AB üyelerinin bu çatışmalardan dolayı PESCO projelerine katılma yerine, ABD tarafından fonlanmayı tercih etme riski, şimdilik bu her iki ülkeyi aralarındaki görüş ayrılıklarını giderme veya erteleme konusunda disipline eden bir etken.

PESCO ve Avrupa'daki merkezkaç kuvvetler

Almanya ve Fransa, geçmişte yaşanan olumsuz tecrübelerden şu sonucu çıkardı: Askeri projelerde ayrıntılar bu iki ülke tarafından ortak belirlenecek, ancak projenin yönetimi sadece bir (Fransız veya Alman) tekele devredilecek. Diğer AB ülkelerinin payına ise, üretimin masraflarına dahil olmak ve ürünleri satın almak olacak. Hal böyle olunca, özellikle Doğu Avrupa'daki bir dizi AB üyesi PESCO'ya şüpheyle yaklaşıyor ve ABD ile işbirliği opsiyonunu açık tutuyor.

Bu durum, AB Küresel Stratejisi'nde dile getirilen, "artık ulusal çıkarlarımızla AB'nin çıkarları arasında çelişki kalmadı" iddiasının ne denli saçma olduğunu gözler önüne seriyor. Almanya ve Fransa, bir yanda Polonya gibi ülkeleri projelerin karar ve yönetimine dahil etmeyerek kendi çıkarlarını güvence altına almaya çalışırken, diğer yanda bu ülkelerin PESCO'ya sırt çevirerek başka ortaklıklar arayışına girmelerini de engellemek istiyor. Bu amaçla gösterilen hassas dengelerin korunması çabaları, gelecekteki gelişmelerin öngörülmesini sağlayamıyor henüz.

Bunun dışında İsveç, İtalya ve Büyük Britanya gibi ülkeleri kimi projelere daha erken ve kapsamlı dahil etme yönünde atılan adımlar da, henüz PESCO'nun geleceğini tehdit eden risk faktörlerini tümüyle ortadan kaldırmaya yetmedi. Bu arada Almanya, bu sorunları çözme çabalarına

ek olarak bir başka engelle de mücadele etmek zorunda: Silah ihracatını düzenleyen ve birçok noktada engelleyen ulusal yasalar.

PESCO ve silah ihracatı

Yüzlerce milyar avroluk bütçeli tank, savaş uçağı ve dron yapımı projelerinin karlı hale gelmesi, üretilen silahların üçüncü ülkelere satışına bağlı. Bu nedenle son dönemde silah tekelleri adına lobi faaliyetinde bulunan çevreler, silah ihracatını engelleyen veya zorlaştıran yasal düzenlemelerin gevşetilmesi için Federal Hükümet üzerindeki baskılarını artırdı.

Bu baskıların sonuçsuz kalmadığı görülüyor: 2000 yılında kaleme alınan Silah İhracatına Dair Yönerge, Haziran 2019'da değiştirilerek, AB ortak yapımı silahların ihracatını kolaylaştıran yeni düzenlemeler getirildi. Federal Savunma Bakanlığı bu değişikliği, "Avrupa silah sanayisinin temelilerinin güçlendirilmesine ve bunun için ihracatın kolaylaştırılmasına duyulan ihtiyaçla" gerekçelendiriyor. Yönerge yeni haliyle, Almanya'nın üretiminde yer aldığı Avrupa ortak yapımı silahların ihracatının önündeki engelleri büyük oranda kaldırıyor ve oldukça katı olduğu bilinen silah ihracatı denetimi normlarını pratikte tamamen ortadan kaldırıyor.

SONUÇ:

Silah sanayisinin lobiciliğini yapanlar, bıkmış usanmadan 2016'dan bu yana Avrupa askeri aygıtının genişletilmesi için atılan adımlara övgüler düzüyor. Övgülerin merkezinde ise PESCO yer alıyor ve Daimi Yapılandırılmış İşbirliği'nin ortak Pazar ve ortak para birimi oluşturulması kararı ile aynı öneme sahip olduğu belirtiliyor. Ancak mesele, bu denli büyük bir önem atfedilmesine rağmen, PESCO'ya karşı güçlü bir direniş sergilenemedi. Belki bunun nedeni, barış politikaları alanında yol açması muhtemel olumsuz sonuçların ortaya konmasında yaşanan zorluklarda yatmaktadır. Ancak en önemli neden, yaygın bir şekilde bir olumluluk olduğuna inanılan Avrupa politikalarının ortaklaştırılması fikrinin PESCO aracılığıyla askeri alanda hayata geçirildiği propagandası olsa gerek. AB'nin refahı ve barışı güvence altına aldığını tekrarlayan propaganda, bunun koruyabilmek için PESCO'ya ihtiyaç olduğunu ileri sürüyor.

Ancak belirtildiği gibi, PESCO'nun başarıyla ilerletileceğinin garantisi yok. Henüz yanıtlanmamış bir çok soru, çözülmemiş çelişkiler var. Buna rağmen ulusal çıkarların geri plana çekilip ortak bir askeri politikada anlaşmaya varılması ihtimalinin güçlü olduğunu görmemiz gerekiyor. Bu yüzden barış hareketi iki yönlü bir strateji izlemeli: Birincisi, bugünden yarına başarma şansımız olmasa da, PESCO'nun barışın güvencesi olduğu yalanlarını deşifre etmeye çalışmalıyız. İkincisi, PESCO'nun temel taşları olarak gösterilen büyük projelerin başarıya ulaşmasını engellemeye çalışmalı, dikkatlerimiz bu projeler üzerinde yoğunlaştırmalıyız. PESCO'yu engellemenin yolu buradan geçiyor.

PESCO'nun temel taşları olarak gösterilen büyük projelerin başarıya ulaşmasını engellemeye çalışmalı, dikkatlerimiz bu projeler üzerinde yoğunlaştırmalıyız. PESCO'yu engellemenin yolu buradan geçiyor.

EK A:

LIZBON ANTLAŞMASI'NDA PESCO

PESCO - Aile fotoğrafı, gözler yükseklerde © EU2018

Madde 42

6. Askeri kabiliyetleri daha yüksek kriterleri karşılayan ve zorluk derecesi en yüksek görevler için birbirlerine karşı daha bağlayıcı taahhütlerde bulunan üye devletler, Birlik çerçevesinde bir daimi yapısal işbirliği kurarlar. Bu işbirliği 46. madde hükümlerine tabidir. Bu işbirliği 43. madde hükümlerine halel getirmez.

Madde 46

1. 42. maddenin 6. paragrafında belirtilen daimi yapısal işbirliğine katılmak isteyen üye devletlerden, Daimi Yapısal İşbirliğine Dair Protokol'de belirtilen kriterleri yerine getiren ve askeri kabiliyetler konusunda taahhütlerde bulunanlar, niyetlerini Konsey'e ve Birlik Dışişleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi'ne bildirirler.

2. Konsey, 1. paragrafta belirtilen bildirimi takip eden üç ay içinde, daimi yapısal işbirliğini tesis eden ve katılan üye devletlerin listesini belirleyen bir karar kabul eder. Konsey, Yüksek Temsilci'ye danıştıktan sonra nitelikli çoğunlukla hareket eder.
3. Daimi yapısal işbirliğine sonradan katılmak isteyen bir üye devlet, bu niyetini Konsey'e ve Yüksek Temsilci'ye bildirir. Konsey, Daimi Yapısal İşbirliğine Dair Protokol'ün 1 ve 2. maddelerinde belirtilen kriterleri yerine getiren ve taahhütlerde bulunan ilgili üye devletin katılımını teyit eden bir karar kabul eder. Konsey, Yüksek Temsilci'ye danıştıktan sonra nitelikli çoğunlukla hareket eder. Oylamaya, sadece daimi yapısal işbirliğine katılan üye devletleri temsil eden Konsey üyeleri katılır. Nitelikli çoğunluk, Avrupa Birliği'nin İşleyişi Hakkında Antlaşma'nın 238. maddesinin 3. paragrafının (a) bendine göre belirlenir.

SAVUNMA: DAHA AZ İLE DAHA FAZLASINI ELDE ETME

Avrupa'da savunmanın entegrasyonunun sağlayacağı potansiyel

26.4 milyar avro / yılda
kesişmelere, kapasite fazlalığına ve kamu ihalelerinin önüne çıkarılan engellere bağlı olarak ısraf

**GSMH
2014**

EU28
14,000,671
milyon avro

ABD
13,111,780
milyon avro

Savunma yatırımları
(GSMH'deki payı - yüzde olarak)

- Personel
- Askeri görevler ve bakım-onarım
- Yatırımlar (Teçhizat, araştırma ve geliştirme)
- Diğer giderler

Silahlı güçlerin toplamı

2,149,800

1,381,250

Asker başına teçhizat, araştırma ve geliştirme

€23,829

€102,264

Seçilmiş silah sistemi kategorilerine ait silah sistemi tiplerinin sayısı

AB'de ortak cephanelik sertifikasyon sistemine geçilmesi durumunda **500 milyon avroluk** tasarruf gerçekleştirilebilir.

Zırhlı personel araçları
Modellerin sayısı

17,160 units
37

27,528 units
9

AB'de piyade araçları ortak kullanılması durumunda **600 milyon avroluk** tasarruf gerçekleştirilebilir.

Yakıt ikmal uçakları
Modellerin sayısı

42
12

550
4

Savaş uçakları
Modellerin sayısı

1,703
19

2,779
11

Kaynaklar:
OECD
Avrupa Komisyonu
NATO
Dünya Bankası

europarl.europa.eu

4. Daimi yapısal işbirliğine katılan bir üye devlet, Daimi Yapısal İşbirliğine Dair Protokol'ün 1 ve 2. maddelerinde belirtilen kriterleri karşılayamaz veya taahhütleri yerine getiremez duruma gelirse, Konsey bu üye devletin katılımını askıya alan bir karar kabul edebilir. Konsey, nitelikli çoğunlukla hareket eder. Oylamaya, ilgili üye devlet hariç olmak üzere, sadece daimi yapısal işbirliğine katılan üye devletleri temsil eden Konsey üyeleri katılır. Nitelikli çoğunluk, Avrupa Birliği'nin İşleyişi Hakkında Antlaşma'nın 238. maddesinin 3. paragrafının (a) bendine göre belirlenir.
5. Daimi yapısal işbirliğine katılan bir üye devlet, bu işbirliğinden çekilmek isterse, çekilme niyetini, söz konusu işbirliğine katılımının sona erdiğini not edecek olan Konsey'e bildirir.

AVRUPA BİRLİĞİ ANTLAŞMASI'NIN 42. MADDESİ UYARINCA DAİMİ YAPISAL İŞBİRLİĞİ'NE DAİR (10 No'lu) PROTOKOL [...]

Madde 1

Lizbon Antlaşması'nın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren aşağıda yer alan taahhütlerde bulunan her üye devlet, Avrupa Birliği Antlaşması'nın 42. maddesinin 6. fıkrası uyarınca düzenlenen Daimi Yapısal İşbirliği'ne katılabilir:

- a) Ulusal katkılarını geliştirmek ve gerektiği durumlarda çokuluslu askeri kuvvetlere, Avrupa Birliği'nin en önemli donanım araçları programlarına ve Savunma Kabiliyetlerinin Geliştirilmesi, Araştırma, Tedarik Etme ve Silahlanma Alanları Ajansı'nın (Avrupa Savunma Ajansı) faaliyetlerine katılmak suretiyle, savunma kabiliyetlerini daha yoğun şekilde geliştirmek.
- b) En geç 2010'da, ulusal kontenjan veya çokuluslu askeri birliklerin bir parçası olarak planlanmış askeri misyonlarda yer alması hedeflenen, taktiksel açıdan muharebe birliği konseptine sahip, nakliye ve lojistik alanlarında destek imkanlarına sahip ve 5 ila 30 gün içinde, özellikle Birleşmiş Milletler Örgütü'nün talebini karşılamak üzere Avrupa Birliği Antlaşması'nın 43. maddesinde öngörülen misyonlara dahil olma ve 120

güne kadar uzatılabilecek bu misyonları en az 30 gün sürdürülebilir kabiliyetine sahip askeri birlikleri hazırlamak üzere gerekli savunma kabiliyetlerine sahip olmak.

Madde 2

Daimi Yapısal İşbirliği'nde yer alan üye devletler, 1. maddede belirtilen hedeflere ulaşmak için aşağıdaki taahhütlerde bulunur:

- a) Lizbon Antlaşması'nın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren, savunma malzemeleri için yatırım harcamaları gerçekleştirilmesi ve Birliğin güvenlik alanları ve uluslararası sorumluluğuna bağlı olarak bu amaçlara ulaşma konusunda atılan adımların denetlenmesi konularında işbirliği yapmak;
- b) özellikle askeri ihtiyaçların belirlenmesi alanında uyum sağlamak, savunma araçlarını ve kabiliyetlerini ortak kullanmak ve gerektiğinde bu alanda ihtisaslaşmaya gitmek ve eğitim ve lojistik alanlarında işbirliği yapmak suretiyle, savunma araçlarının mümkün olan en geniş ölçüde dengelenmesini sağlamak;
- c) birliklerinin hazır tutulması, başka sistemlerle birlikte çalışma, esneklik ve nakil kabiliyetlerinin güçlendirilmesi için önlemler almak, özellikle de silahlı kuvvetlerin görevlendirilmesi konusunda ortak hedefler belirlemek ve gerekiyorsa ulusal karar alma süreçlerini gözden geçirmek;
- d) çokuluslu konseptler vasıtasıyla, ancak Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü'nce belirlenmiş yükümlülüklerine hâle getirmeden, "kabiliyetlerin geliştirilmesi mekanizması"nda tespit edilmiş eksikliklerin giderilmesi için gerekli önlemleri almak;
- e) Avrupa Savunma Ajansı çerçevesinde yer alan önemli ortak Avrupa projelerinin geliştirilmesinde yer almak.

Madde 3

Avrupa Savunma Ajansı, yer alan üye devletlerin kabiliyetlere katkılarının, özellikle de Madde 2'de belirtilen kriterler temelinde verilen katkılarının düzenli aralıklarla değerlendirilmesine katkı verir bu konuda yılda en az bir defa rapor sunar. Değerlendirme, Konsey'in bulunacağı tavsiyelere ve Avrupa Birliği Antlaşması'nın 46. maddesi uyarınca alacağı kararlara zemin teşkil edebilir.

Özellikle de silahlı kuvvetlerin görevlendirilmesi konusunda ortak hedefler belirlemek ve gerekiyorsa ulusal karar alma süreçlerini gözden geçirmek.

IMPRESSUM / KÜNYE:

Redaktionelle Überarbeitung und Erstellung der türkischen Zusammenfassung der Studie "PESCO: Das militärische Herz der europäischen Verteidigungsunion" : / "PESCO: Das militärische Herz der europäischen Verteidigungsunion" başlıklı broşürün Almanca aslından Türkçe özetleyen ve yayına hazırlayan:
Mehmet Çallı, www.uebersetzungen-calli.de

Gestaltung / Layout:

Gravity Web- & Grafikdesign, Köln

Druck / Baskı:

druckwerk Druckerei GmbH, München

Auflage/Baskı adedi: 1.000

November 2019/Kasım 2019

Fotos:

Umschlag: Bundeswehr-Fotos Wir.Dienen.Deutschland. CC BY-2.0

Seite 6 Karte: NordNordWest, Lizenz: CC BY-SA-3.0 de

Siparişler:

Bu broşür, belirtilmiş olan web-sayfalarından indirilebilir. Ayrıca e-mail yoluyla şu adresten istetilebilir:
bestellungen@oezlem-demirel.de

Herausgegeben von / Yayınlayan:

Özlem Alev Demirel

Europäisches Parlament

ASP 02G351

Rue Wiertz 60

1047 Brüssel

Tel.: 0032 228 45589

E-Mail: oezlem.demirel@europarl.europa.eu

www.oezlem-alev-demirel.de

www.guengl.eu

European United Left • Nordic Green Left

EUROPEAN PARLIAMENTARY GROUP

GUE/NGL
www.guengl.eu

DIE LINKE.
IM EUROPAPARLAMENT

